

Eurooppalaiset ruoka-alan toimijat yhdessä kehittämässä kestävää ja terveellistä tulevaisuutta

25.1.2024

Eurooppalaiset ruoka-alan ammattilaiset tapasivat Brysselissä joulukuussa 2023 **FOOD2030**-tapahtumassa etsien ratkaisuja ruokaturvan, ympäristönsuojelun ja taloudellisen vaurauden moninaisiin haasteisiin. Tulevien sukupolvien hyvinvoinnin takaamiseksi meidän on siirryttävä ruokaekosysteemissä kohti kestävämpiä ja terveellisempiä ruokajärjestelmiä, jotka ovat paitsi tuottavia, myös ympäristöystävällisiä ja oikeudenmukaisia. Euroopan komission Food2030-aloite ohjaa tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa tällä tiellä tuoden samalla monia ratkaisuja ravitsemuksen, terveyden, ilmastonmuutokseen sopeutumisen sekä kestävyyden ja kiertotalouden saralla. Food2030 korostaa yhteistyön tärkeyttä EU:n tutkimus- ja innovaatiorahoitusohjelmissa sekä strategisen agendan määrittelyssä. Tavoitteena on saada hallitukset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yritykset ja paikallisyhteisöt kansalaisineen toimimaan yhteistyössä. Aloitteen ydinajatus on, että yhdessä toimien voimme muovata Euroopan ruokajärjestelmien kestävän tulevaisuuden toimien samalla esimerkkinä maailmalle (European Comission, 2023).

Ruokajärjestelmän tutkimus- ja kehittämistoiminnan kehittäminen on kriittinen menestystekijä Euroopan kilpailukyvylle. Tavoitteena on mm. kestävyyden ja resilienssin kehittäminen merkittävästi lähivuosina. Maatalous ja ruokasektori työllistää Euroopassa 15,9 miljoonaa henkilöä eli 8 % Euroopan työvoimasta. Ruoka- ja juomateollisuus on suurimpia valmistavan teollisuuden aloja Euroopassa työllistäen 4,5 miljoonaa henkilöä ja sen liikevaihto on 1,1 biljoonaa € (eli miljoona miljoonaa €, Marc Lemaitre, Director General, DG RTD).

Myös Etelä-Pohjanmaalla kestävän ruokajärjestelmän kehittäminen on maakuntastrategian ja Älykkään

erikoistumisen strategian yksi päätavoite. Eurooppalaisissa verkostoissa merkittäväksi vahvuudeksi on koettu se, että alueella on koulutusta koko ruokaketjun eri osa-alueilla ja kaikilla koulutustasoilla. Etelä-Pohjanmaa kouluttaa yli 50 % kaikista Suomen elintarvikeinsinööreistä, on toiseksi suurin maatalousalan kouluttaja ja lisäksi koulutusalana on majoitus- ja ravitsemisala. Framin alueella sijaitsee Suomen korkeatasoisimpiin luettava tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinfrastruktuuri ruokatuotteiden kehittämiseen. Elintarviketoimiala toimii Etelä-Pohjanmaan aluekehityksen veturina, jossa maatalous investoi vuosittain 110 miljoonaa euroa ja elintarviketeollisuus 40 miljoona euroa. Alueella sijaitsee Pohjoismaiden suurin ruokatehdas, Suomen suurin meijeri, maailman suurin ohran jalostuslaitos ja suurin yksityinen meijeriyritys.

Yhteinen digitaalinen alusta yhteistyöverkoston tukena

FOOD2030-aloitteen puitteissa Euroopan unionissa on käynnissä laaja-alainen hanke nimeltään ”FOOD2030 Online Platform”.Tämä alusta toimii kattavana tietolähteenä, johon on systemaattisesti koottu tietoa Food203-aloitteen ja Farm to Fork -strategian tukemista tutkimusprojekteista sekä niiden ympärille muodostuneista yhteistyöverkostoista. Liittymällä näihin verkostoihin tutkijat voivat laajentaa omia asiantuntija- ja tutkimusyhteyksiään, jakaa parhaita käytäntöjä ja saada tukea muilta alan asiantuntijoilta. Alustalle koottujen projektien yhteisenä päämääränä on edistää toimintaa, joka edesauttaa ruokajärjestelmäämme kehittymistä kohti oikeudenmukaisempaa, terveellisempää ja kestävämpää tulevaisuutta.

Kuva 1. Taru Mäki (oikealla) ja Terhi Junkkari SeAMKista olivat FOOD2030-tapahtumassa edustamassa FoodPathS Horizon EU -projektia “A common goal: building sustainable food systems. But how…?”-

työpajassa. (Kuva: FOOD2030 tapahtumakuvaaja).

Terhi Junkkari
yliopettaja, projektipäällikkö FOODPathS (GA N°101059497) -hanke
SeAMK

Kirjoittaja on SeAMKin Elintarviketeknologian ja ruokaturvallisuuden tutkimusryhmän vetäjä ja työskentelee yliopettajana bio- ja elintarviketekniikassa.

Taru Mäki
tutkimus- ja kehittämispäällikkö
SeAMK

Kirjoittaja koordinoi Luonnonvara-alan ja biotalouden tutkimus- ja kehitystoimintaa SeAMKissa.

Lähteet:

European Commission, Directorate-General for Research and Innovation, Lüth, D., Vandrich, J., Fabbri, K., *Urban food system transformation in the context of Food 2030 – Current practice & outlook towards 2030*, Vandrich, J.(editor), Fabbri, K.(editor), Publications Office of the European Union, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2777/507125